

Stabilita regionální podpory tradičních politických stran v českých zemích (1920 – 1990)

Jehlička, P., Sýkora, L. (1991) Stabilita regionální podpory tradičních politických stran v českých zemích (1920 – 1990). Sborník ČGS, 96 (2), str. 81-95.

Klíčová slova: územní stabilita, volební podpora, politické strany.

Obsah: Text popisuje jakou podporu mají tradiční české politické strany v jednotlivých regionech na českém území. Autoři ve své analýze použili výsledky voleb z let 1920, 1925, 1929, 1935, 1946 a z roku 1990, kdy se konaly po dlouhých letech svobodné demokratické volby.

Pro sledování územní diferenciací volebních výsledků byly za základní územní jednotky zvoleny soudní okresy a v roce 1990 aktuální okresy. Pro vzájemné porovnání výsledků autoři použili tři ukazatele- míra volební úspěšnosti, míra územní koncentrace, čistá míra územní koncentrace. Území volební podpory jednotlivých stran jsou i kartograficky vymezeny.

V závěru textu autoři potvrzují vstupní hypotézu, že výsledky ve volbách 1990 korespondují s tradičními jádry podpory jednotlivých politických stran.

Komentář: Analýza je důkazem, že jednotlivé politické strany mají svoje „bašty“ – tradiční volební oblasti, a že ani 40 let vlády komunismu toto tradiční politické citění nezměnilo. Regionální volební podpora má historické kořeny související s životními podmínkami a životními postoji obyvatel v daném regionu.

Otázka: Spatřujete ve svém regionu některou z „bašt“?

Volební systémy a politický konflikt v prostoru (klasifikace volebních systémů, jejich geografické implikace a politické souvislosti)

Kostelecký, T. (2000) Volební systémy a politický konflikt v prostoru. In: Jehlička, P., Tomeš, J., Daněk, P. (ed.) Stat, prostor, politika. Přírodovědecká fakulta UK, Praha, str. 242-262.

Klíčová slova: volby, volební systém, politické strany, demokracie, volební obvod.

Obsah: V úvodu se text zaměřuje na pochopení a definici slova demokracie. Vysvětluje, že demokracie obyvatelům mj. zaručuje svobodné vyjádření názoru prostřednictvím voleb.

Autor se dále věnuje rozboru jednotlivých volebních systémů jak u nás tak v zahraničí, přičemž autor zmiňuje výhody a nevýhody těchto systémů. Druhá kapitola se také věnuje neméně důležité stránce voleb, a to stanovení volebních obvodů, které hrají při konečném rozdělování mandátů nemalou roli.

V závěru autor podrobně popisuje jednotlivé volební systémy ve státech střední Evropy a vypichuje jejich jednotlivá specifika.

Komentář: Text není pouhou teorií o volebních systémech, ale autor v něm kromě charakteristiky jednotlivých systémů, jejich výhod a nevýhod, popisuje i praktické příklady použití (např. dopady na volební výsledek). Kromě odlišnosti volebních systémů autor naráží na problémy spravedlivého vymezení volebních obvodů, jímž lze volební výsledky ovlivnit. Text nám také umožňuje chápat záměry jednotlivých politických stran související s prosazováním toho či onoho volebního systému či vymezení volebních obvodů pro svůj prospěch.

Otázka: Je současný volební systém do Poslanecké sněmovny ČR spravedlivý?